

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Update LCT #2

10 april 2020

Dit is informatie van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), vanuit de Landelijke Coördinatiestructuur Testcapaciteit (LCT).

De Landelijke
Coördinatiestructuur
Testcapaciteit

Berichten van de Landelijke Coördinatiestructuur Testcapaciteit

- **Stijging aantal testen verwacht:** Met de [verruiming van het testbeleid](#) die vanaf 6 april is uitgevoerd komen nieuwe groepen zorgmedewerkers en patiënten in risicogroepen in aanmerking voor testen op Covid-19. In de eerste week van het verruimde testbeleid bevinden de GGD'en en zorginstellingen zich nog in de opstartfase, zodat het aantal testen per dag geleidelijk toeneemt. We houden rekening dat binnen enkele weken het aantal testen per dag verdrie- tot viervoudigd ten opzichte van de 4000 testen per dag begin april.
- **Voldoende testcapaciteit gereed:** Ter voorbereiding op deze toename van het aantal testen per dag heeft de LCT besloten om, aanvullend op de capaciteit van de aan ziekenhuizen verbonden Medische Microbiologische Laboratoria, enkele andere laboratoria als Covid-19 laboratoria in te richten. Het gaat om de veterinaire laboratoria in Lelystad en Deventer, Sanquin en de vijf laboratoria die normaalgesproken worden benut voor Bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker. Gezamenlijk kunnen laboratoria bij normale werktijden zo'n 17.500 testen per dag aan. Met deze laboratoria worden tussen GGD'en en ziekenhuislabs nu met prioriteit werkafspraken gemaakt.
- **Additionele testcapaciteit achter de hand:** Er staan nog meer laboratoria klaar om testen uit te voeren. Samen vormen zij het labnetwerk Covid-19. Zij hebben de afgelopen weken hard gewerkt aan het uitbreiden van de beschikbare testcapaciteit voor Covid-19. We zijn ontzettend blij dat veel labs klaar staan om hun steentje bij te dragen. Hun capaciteit is nu niet acuut nodig, maar kan komende periode belangrijker worden, gelet op de geleidelijke toename van het aantal testen per dag.
- **Optimale inzet capaciteit en materialen:** De LCT stuurt op optimaal gebruik van de capaciteit en materialen van de laboratoria die het kwaliteitstraject van de expert laboratoria (hebben) doorlopen. Alle nieuwe laboratoria die zich nu nog aanmelden worden verzameld op een lijst en pas als blijkt dat er additionele testcapaciteit nodig is, wordt in een volgende fase de kwaliteitscontrole van geselecteerde, nieuw aangemelde laboratoria ingezet.

Wat is er afgelopen week gebeurd?

Vanaf 6 april is het beleid voor testen op een COVID-19 besmetting, wat gebeurt met zogenaamde moleculaire testen, verruimd. Medewerkers bij zorginstellingen worden op de mogelijkheid om zich te laten testen gewezen door de zorginstelling waar ze werken en via de standaarden van de medische beroepsverenigingen. De koepelorganisaties is gevraagd om zorginstellingen hier ook actief over te informeren zodat zorgmedewerkers met klachten die mogelijk op COVID-19 wijzen, hiervan op de hoogte zijn.

Er worden op dit moment via de GGD meer dan duizend testen per dag afgenomen, onder andere via speciaal hiervoor ingerichte teststraten. Vrijdag 10 april heeft de GGD GHOR Nederland alle GGD-regio's opgeroepen om zoveel mogelijk testen uit te voeren onder zorgprofessionals (werkzaam buiten het ziekenhuis) om zorginstellingen het signaal te geven dat zij hun personeel en patiënten met klachten, conform de triagerichtlijnen, kunnen laten testen. De monsters van de GGD worden opgestuurd naar de laboratoria. Het logistiek coördinatieteam van de LCT brengt de relaties tussen GGD'en en laboratoria in kaart en helpt mee met identificeren en oplossen van knelpunten.

De LCT werkt op dit moment aan een inkoop- en capaciteitsmodel voor moleculaire testen om een goed overzicht te krijgen van de beschikbare apparatuur, actuele voorraden en geplaatste bestellingen. Hiermee kan gestuurd worden met herdistributie als er lokale tekorten dreigen te ontstaan en/of extra testcapaciteit en materialen via het Landelijk Consortium Hulpmiddelen (LCH) worden ingekocht als er tekorten dreigen te ontstaan. Ook wordt productie van kritische materialen voorbereid. Een vergelijkbaar capaciteitsmodel wordt ook voorbereid voor serologische testen, zodat de beschikbare capaciteit en voorraden hierbij ook in kaart zijn gebracht, als het OMT in de toekomst zou adviseren om meer serologische testen te gaan uitvoeren. Onderzoek naar de relatie tussen antistoffen en immuniteit, alsook naar de betrouwbaarheid van serologische tests is nog volop gaande. Wij houden u hiervan op de hoogte.

Tenslotte onderzoekt de LCT of het mogelijk is om beschikbare apparatuur voor moleculaire diagnostiek te verplaatsen van onderzoekslaboratoria naar gevalideerde Covid-19 diagnostische testlabs. Hierdoor kan de capaciteit van deze labs vergroot worden met inachtneming van de kwaliteitseisen die voor deze diagnostiek noodzakelijk zijn. Het RIVM is nauw betrokken bij de kwaliteitscontrole van de bijgeschakelde apparatuur.

Vragen en antwoorden

Hoeveel testen worden er nu per dag afgenomen?

Per dag nemen we op dit moment meer dan 5000 testen af. De opgestelde capaciteit maakt het mogelijk om 17.500 testen per dag af te nemen, echter dit is mede afhankelijk van de afnamecapaciteit bij de GGD'en. Ook speelt de beschikbaarheid van afname- en testmateriaal een rol, waaraan hard wordt getrokken. Bij ruimere werktijden van laboratoria zijn zelfs maximaal 29.000 testen per dag mogelijk. Dit aantal kan nog toenemen indien meer laboratoria betrokken worden.

Welke laboratoria testen nu op Covid-19?

Het betreft op dit moment vooral medisch microbiologische laboratoria. De veterinaire laboratoria en Sanquin zijn ook klaar om te testen en worden al deels ingezet. Het RIVM heeft de meest actuele stand van zaken.

Hoe komt een laboratorium aan monsters vanuit de GGD?

De monsters worden door de GGD opgestuurd naar de laboratoria in de regio waarmee zij gewoon zijn om zaken te doen. Met deze labs kan worden afgesproken dat zij monsters doorsturen naar andere laboratoria. Er kunnen afspraken worden gemaakt met de bovengenoemde extra laboratoria om monsters rechtstreeks naar hen door te zetten. Deze werkwijze kan er wel toe leiden dat de tijd die het kost voordat de uitslag binnen is oploopt tot 24 uur. Het advies is om hier helder over te communiceren richting de zorginstellingen.

Wat gebeurt er als er een tekort is aan materialen of testen?

De LCT houdt een overzicht van beschikbare materialen en testcapaciteit bij. Als er tekorten in capaciteit of voorraden dreigt, zorgt het logistiek coördinatieteam van de LCT voor herdistributie van de monsters en testmaterialen of voor extra inkoop via het Landelijk Consortium Hulpmiddelen (LCH). De distributie van swabs vindt nu plaats vanuit het LCH.

Hoe wordt een laboratorium gevalideerd door het RIVM?

Voor het validatietraject maakt het RIVM gebruik van testpanels (specificiteit en sensitiviteit) die ze ter beschikking stelt aan de laboratoria die coronatesten willen gaan uitvoeren. Deze laboratoria sturen hun resultaten terug naar het RIVM en op basis van de testresultaten beoordeelt het RIVM

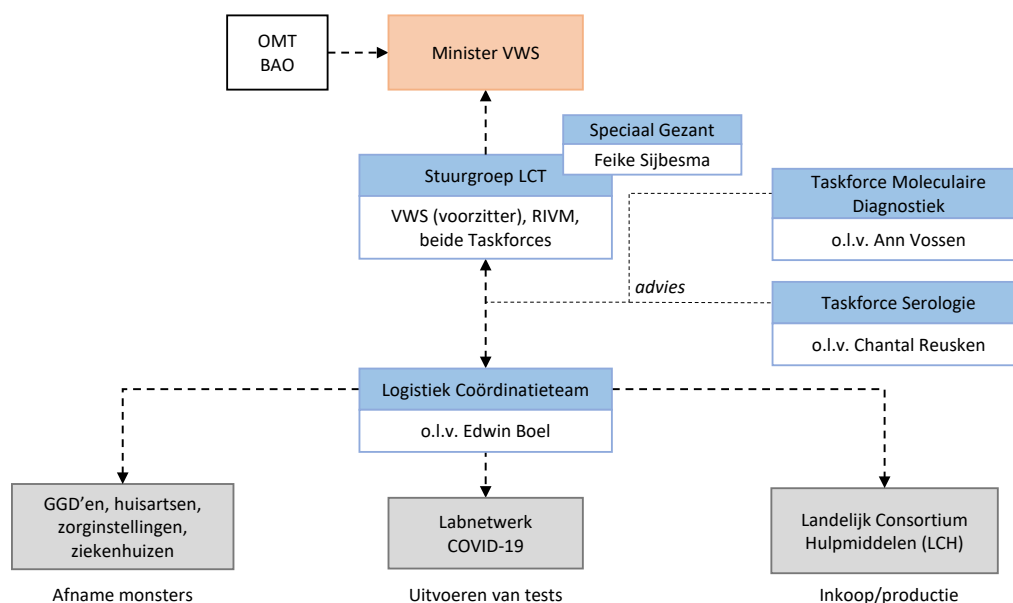
of het laboratorium voldoet aan de kwaliteitscriteria en of er nog aandachtspunten zijn om aan te werken.

Wanneer een laboratorium daadwerkelijk patiëntmateriaal gaat testen moeten volgens afspraak de eerste 5 positieve en eerste 10 negatieve monsters ter bevestiging naar het RIVM of EMC gestuurd worden. Resultaten van die bevestiging worden met de laboratoria gedeeld, wederom met de daarbij gevonden aandachtspunten. Het laboratorium is altijd zelf verantwoordelijk om met deze punten aan de slag te gaan. Het RIVM kan hierbij adviseren. Ook wanneer een laboratorium al gevalideerd is, blijft het RIVM de kwaliteit monitoren.

Doordat het testlandschap steeds complexer wordt, is het borgen van voldoende kwaliteit van testen door de laboratoria een steeds grotere uitdaging. Medewerkers van het RIVM hebben dagelijks contact met de laboratoria om eventuele vragen te beantwoorden, te adviseren en – indien nodig – extra validatiemateriaal ter beschikking te stellen. Laboratoria die technische vragen hebben kunnen die aan het RIVM stellen.

Over de Landelijke Coördinatiestructuur Testcapaciteit

De **Landelijke Coördinatiestructuur Testcapaciteit (LCT)** is op 27 maart 2020 van start gegaan en komt sindsdien dagelijks bijeen. De LCT wordt bestuurd door de **Stuurgroep LCT**, voorgezeten door de Duo-DG Volksgezondheid Inge Vossenaar, en verder bestaande uit Projectleider Testcapaciteit Reinier Koppelaar (VWS), een vertegenwoordiger van het **RIVM** (Marianne van Stipdonk) en een vertegenwoordiger van de **Taskforce Moleculaire Diagnostiek** (voorzitter Ann Vossen) en de Taskforce Serologie (voorzitter Chantal Reusken). De stuurgroep wordt regelmatig bijgewoond door **Feike Sijbesma** die door de minister is aangesteld als Speciaal Gezant. De Speciaal Gezant heeft een brede aanjagende rol voor testbeleid en -capaciteit, met name voor de productie en inkoop van benodigde testmaterialen. De LCT rapporteert aan de minister van VWS. De minister is daarbij eindverantwoordelijk voor het testbeleid en de beschikbare testcapaciteit.

Het doel van de LCT is de beschikbare testcapaciteit in Nederland in kaart te brengen en te vergroten zodat er voldoende testen zijn voor het op dat moment geldende testbeleid. Het gaat daarbij zowel om moleculaire als om serologische testen.

De Stuurgroep LCT houdt nauw contact met de organisaties en partijen die betrokken zijn bij testcapaciteit. Dat zijn bijvoorbeeld de GGD'en en huisartsen voor de afname van monsters en de Taskforce Moleculaire Diagnostiek en de Taskforce Serologie voor het uitvoeren van de tests en de verdeling, inkoop of productie van schaars beschikbare testmaterialen zoals testplaatjes, lysis buffer, swabs en/of andere benodigdheden waar mogelijk een tekort aan bestaat of gaat bestaan.

De Stuurgroep wordt ondersteund door een **logistiek coördinatieteam** om daarmee de uitvoeringskracht van de LCT te vergroten. Met ingang van 9 april is Edwin Boel aangesteld als manager van het coördinatieteam. Edwin Boel is verbonden aan het medisch microbiologisch laboratorium van het UMCU en is tevens voorzitter van de Vereniging voor Medisch Microbiologische Laboratoria (VMML). Het team bestaat verder uit enkele consultants van McKinsey. Het logistiek coördinatieteam vertaalt de verwachte vraag naar testen, de beschikbare testcapaciteit en de voorraden van testmaterialen naar een behoefte aan herverdeling van monsterstromen of testcapaciteit, en naar de inkoop en productie via het **Landelijk Consortium Hulpmiddelen**.

Binnen de structuur is de **taakverdeling** als volgt:

- Het **Outbreak Management Team (OMT)** adviseert het ministerie van VWS over het testbeleid: welke groepen moeten getest (gaan) worden.
- De **Landelijke Coördinatiestructuur Testdiagnostiek (LCT)** zorgt ervoor dat de continuïteit van de testcapaciteit geborgd wordt en bereidt uitbreiding van testcapaciteit voor zodat op het moment dat het testbeleid daarom vraagt de infrastructuur operationeel is.
- Het **RIVM** is verantwoordelijk voor het leveren van kennis en advies over diagnostische testen voor corona en het inzetten van deze kennis voor inhoudelijke vraagstukken rondom testcapaciteit. Zij is vanuit die hoedanigheid ook verantwoordelijk voor het valideren van de laboratoria.
- De **Taskforce Moleculaire Diagnostiek (MD)** (met daarin vertegenwoordigd de NVMM, RIVM, LCH en Diagned) geeft inzicht in de testcapaciteit en de behoefte aan testmaterialen en adviseert de Stuurgroep hierover.
- De **Taskforce Serologie (TS)** heeft dezelfde vertegenwoordigers als de Taskforce Moleculaire Diagnostiek (MD) en houdt zich bezig met onderzoek naar immuniteit en de betrouwbaarheid van serologische testen en adviseert de Stuurgroep hierover.
- Het **Landelijk Consortium Hulpmiddelen (LCH)** is verantwoordelijk voor de inkoop van de benodigde test- en afnamematerialen.
- De **GGD'en, huisartsen en andere zorginstellingen** zijn verantwoordelijk voor de afname van de monsters.

Vragen aan de LCT

Vragen aan de LCT, aan- of afmelden voor deze update of suggesties kunt u sturen naar LCT@minvws.nl.